

Acta Beregsasiensis

2010/2

Acta Beregsasiensis

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
tudományos évkönyve

Науковий вісник
Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ

A Scholarly Annual
of Ferenc Rákóczi II. Transcarpathian Hungarian Institute

2010
IX. évfolyam, 2. kötet
Том ІХ, № 2
Volume IX, № 2

УДК 001(477.87)
ББК 72.4(4УКР-43АК)
А-19

Az Acta Beregsasiensis a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tudományos kiadványa. Jelen kötet a 2010-es év első felének magyar, ukrán, angol és német nyelvű tanulmányait foglalja magába. Az intézmény tanárai, hallgatói, valamint külföldi tudósok munkáit publikáló kötet a nyelv- és irodalomtudomány, a történelem, pedagógia, biológia, gazdaság és más tudományágak különböző területeit öleli fel.

www.kmf.uz.ua/hun114/index.php/kiadvanyaink/110-a-ii-rakocz-ferenc-karpataljai-magyar-fiskola-tudomanyos-evkoenye

SZERKESZTÉS: *Kohut Attila, Penckófer János*

KORREKTÚRA: *G. Varcaba Ildikó*

TÖRDELÉS: *Garanyi Béla*

BORÍTÓ: *K&P*

A KIADÁSÉRT FELEL: *dr. Orosz Ildikó, dr. Soós Kálmán*

A KÖTET TANULMÁNYAIBAN ELŐFORDULÓ ÁLLÍTÁSOKÉRT MINDEN ESETBEN A SZERZŐ FELEL.

A kiadvány megjelenését a



támogatta

ISBN: 978-966-2595-01-7

© A szerzők, 2010

Készült: PoliPrint Kft., Ungvár, Turgenyev u. 2. Felelős vezető: Kovács Dezső

Tartalom

Történelem- és társadalomtudomány

BOCSKOR ANDREA: A Rzeczpospolita és korának képe az ukrainai történelemtankönyvekben	9
KOSZTYÓ GYULA: Kárpátaljai régészeti kutatások 1945–1991 között a kárpátaljai magyar sajtóban	29
VÁRADI NATÁLIA: 1956-os deportálások a Szovjetunióba (a KGB dokumentumai alapján)	39
BARÁTH JULIANNA: Thököly-iratok a Kárpátaljai Állami Levéltárban	57
BRAUN LÁSZLÓ: Kálvin János társadalmi és politikai nézetei	63
MAROSI ISTVÁN: Firczák Gyula (1836–1912) munkácsi püspök élete és munkásságának súlypontjai	75

Nyelv- és irodalomtudomány

GAZDAG VILMOS: A magyar nyelvjárásokra gyakorolt szláv hatások vizsgálata (Tudománytörténeti vázlat)	91
MIZSER LAJOS: Kis- és Nagybégány családnevei	99
SEBESTYÉN ZSOLT: Elpusztult falvak névmagyarázatai a történelmi Bereg megyéből ...	107
VÍGHNÉ SZABÓ MELINDA: Lexikalisch-semantische Untersuchung des Baltendeutschen mit dem Standarddeutschen	115
BRENZOVICS MARIANNA: Az erő tárgya és alkalmazója. Heidegger Antigoné-értelmezése	129

Oktatás, képzés, iskola

BOROS LÁSZLÓ: Állami és magángyűjtemények Kárpátalja területén 1877 és 1918 között	133
SZAMBOROVSKYKNÉ NAGY IBOLYA: Az iskolairányítás szakmai átalakítására tett próbálkozás a Szovjetunióban (1982–91)	139
ILONA HUSZTI–MÁRTA FÁBIÁN–ERZSÉBET BÁRÁNY: Fifth graders' receptive skills in English and Ukrainian	153

LECHNER ILONA: Spielerische Arbeitsformen im Fremdsprachunterricht Schlussfolgerungen einer empirischen Untersuchung	163
---	-----

Gazdaság, biológia

ТОВТ ЙОЖЕФ: Регіоналізм, як філософія входження в Європейський Союз через розбудову місцевого господарства та території.	175
DR. SZPÁSSZKY GÁBOR: A beruházások fejlődése Kárpátalja népgazdaságában	181
HADNAGY ISTVÁN: A megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségei és jelenlegi helyzetük Kárpátalján	187
MELYNCSOK ADRIENN: A vállalatok társadalmi felelősségvállalásának (Corporate social responsibility) bemutatása és helye a mai gazdasági életben	195
PINTÉR ÁKOS: Az európai poszt szocialista országok légi személyközlekedésének jellemzői, közelmúltbeli változásai	205
GÉCSE MÁTYÁS: Alanyhasználat Ugocsa és Bereg megyék kajszi természetében	223
GORONDI TAMÁS–ILLÁR LÉNÁRD: A Borsa-folyó puhatestű faunájának vizsgálata a benei szakaszon	229

Könyvekről

SÉRA MAGDOLNA: Tannyelvválasztás a kisebbségi régiókban. Tájékoztató füzet szülőknek és pedagógusoknak	239
MOLNÁR ANITA: Az Üveghegyen innen. Anyanyelvváltozatok, identitás és magyar anyanyelvi nevelés	241
<i>Eseménynaptár</i>	244

ТОВТ ЙОЖЕФ*

Регіоналізм як філософія входження в Європейський Союз через розбудову місцевого господарства та території

Rezümé A nemzetek együttműködésének eredményeként jelentős politikai, társadalmi, gazdasági változások zajlik az európai kontinensen. A változások hatására a fejlődés szinterei is megváltoznak, a szubszidiaritás, a partnerség, decentralizáció eredményeként a fejlesztés súlypontja a nemzeti szintről a regionális szintekre helyeződik át. E felértékelődő földrajzi tér mint az európai fejlesztés szintere, kiemelt figyelmet érdemel. Jelen tanulmány arra vállalkozik, hogy röviden áttekintse a regionalizmus, a regionalizáció kialakulását és fejlődését kontinensünkön. Bemutassa az Európai Unió regionális politikájának alapelveit, a régió szintű területi beosztás statisztikai rendszerét, a régiók fejlesztési finanszírozásának forrásait. Felvázolja a regionális politika mint területfejlesztési rendszer jövőbeli irányait, különös tekintettel az interregionális együttműködésre mint potenciális lehetőségre.

Summary There are great political, social and economic changes going on in the European continent as a result of the co-operation of the different nations. Due to the subsidiarity, partnership, and decentralization the focus of development has turned from the national to the regional level too. This geographical area - as the place of European development - is worth to focus on. This essay ventures to give a short summary on the birth and development of regionalism, to introduce the basic principles of the European Union's regional policy, its statistic mechanism and the financial sources of the regional developing system. Finally, it outlines the regional politics especially the area developing system, and its future ways concentrating on the interregional cooperation.

Регіон, регіоналізація, регіоналізм

Регіон – територіальна одиниця, що характеризується певними загальними особливостями і в географічному плані складає єдине ціле. Регіони виникають з декількох причин. Політичних – для спрощення та прозорості управління державою певних територій: райони, області, провінції. Господарських – для організації узгодженої роботи певних взаємозв'язаних галузей народного господарства, які працюють на місцевій сировині чи інших ресурсах. Основою для утворення регіону можуть також бути і економічні та інвестиційні зв'язки, що зумовлюють розвиток даної територіальної одиниці. Тотожність культурних цінностей також є однією з визначальних умов утворення регіону. До таких можна віднести мову, релігію, звичаї, історичні цінності, суспільні відносини, устрій. Регіон може бути створений і для подальшого розвитку таких територій, що мають високий рівень безробіття, низький рівень розвитку господарства чи вузькоспеціалізовану економіку. Це планово-розвивальні регіони. Отже, регіони утворюються за декількома основними чинниками. У країнах Європи відомі декілька груп визначальних умов утворення регіонів.

Першу групу утворюють країни із федералістичним устроєм. Це Німеччина, Бельгія, Австрія, у яких провінції мають великий ступінь самостійності і об'єдналися на добровільних началах. Провінції мають власний парламент і на власній правовій основі приймають рішення. А федеральний уряд керує спільними справами, виконує координаційну функцію у виконанні загальнодержавних завдань.

Регіоналізація – це другий спосіб утворення регіону, яке ініціюється зверху і ґрунтується на наданні певної самостійності визначеній території. У так званих регіоналізованих країнах (Італія, Іспанія) створені територіальні одиниці, регіони володіють визначеною автономією, яка має в основі безпосереднє депутатське представництво. Але законодавчі права депутатів обмежені, а бюджетні права діють у межах, визначених центральним органом влади. На основі принципу «зверху вниз» утворені регіони в так званих децентралізованих країнах (Франція, Португалія, Фін-

* A Pécsi Egyetem Földtudományok Doktori Iskolájának hallgatója.

ляндія, Швеція). Ці регіони мають право вирішувати цілу низку суспільних проблем за допомогою обраних або призначених центральною владою органів. Але ці права центральний державний апарат може скасувати або в різній мірі скоротити.

Необхідно згадати й унітарні держави (Великобританія, Греція, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Данія), де нема конкретних регіонів, але місцеві органи самоврядування отримують від центральних органів багатогранні завдання. Для їх виконання держава надає бюджетні кошти. У майбутньому такі територіальні одиниці будуть платформою для планового розвитку даної одиниці території та її економіки.

Регіоналізм – це започаткований знизу процес організації певної території з метою вдосконалення її інфраструктури та проявлення її задатків. Ці прагнення спрямовані на проявлення особливостей культурних та етнічних умов у рамках загальнодержавних принципів. Дані вимоги походять із субнаціонального рівня і направлені на утворення регіонів. Це, разом з тим, і принципи децентралізації. Регіоналізм розвинувся в Західній Європі в 70-х роках ХХ століття і в багатьох випадках вдало об'єднався із регіоналізаційними прагненнями (Іспанія, Італія, Бельгія). Вони підсилили недавно утворені регіони, допомогли створити систему керування ними.

Європейську інтеграцію вже з початку 90-х років успішно підсилюють регіоналізація і регіоналізм. Результатом цих процесів є утворення супранациональної нової політики, що переходить всі національні кордони. Регіональну політику Євросоюзу розглядає на територіальному рівні, а її розвиток вбачає в стиранні відмінностей між регіонами за рахунок активізації міжнаціональних взаємин. У розвитку Європи роль регіонального, тобто такого, що є в складі певної держави, рівня підсилюється і поступово проходить формування Європи Регіонів, де визначальним фактором є регіональна політика Євросоюзу.

Основні положення та цілі регіональної політики

Субсидіаризм та децентралізація

Поняття субсидіаризму означає, що прийняття рішень та їх виконання перекладається на той територіальний рівень, який має у своєму розпорядженні найбільш переглядний та компетентний резерв. Вища інстанція не розпоряджається в тому випадку, якщо проблема може бути успішно розв'язана і нижчою інстанцією. Субсидіаризм та децентралізація – це основоположні тези регіональної політики Євросоюзу. Адже інтеграція з їх допомогою може досягти не лише підсилення відповідальності місцевих органів, але й появу та активізацію нових запитів, ідей та ресурсів. Підсилення місцевої компетентності важливе для того, щоб стримувати роль національних інтересів і цим зблизити різні регіони для виконання спільних завдань. У програмах розвитку певних територій зближуються власне одиниці регіонального розвитку. Національний рівень з'являється при фінансуванні певних проектів і допомагає у їх втіленні в життя.

Партнерство

Партнерство означає взаємодію від проектування до втілення в життя між учасниками різного рівня (Євросоюз, країна, територія-регіон, населений пункт). Принцип партнерства базується на постійній та регулярній співпраці між регіонами та населеними пунктами, в інтересах виконання спільних завдань. У вертикальному розрізі групи співпраці виглядають так: Євросоюз, його члени, регіони, їх території, населені пункти. Плани розвитку та співпраці розробляються із залученням усіх учасників процесу. В такому процесі здійснюється ініціатива початкового рівня, а на наступному – підключається координування та орієнтування за національними

та регіональними інтересами. Міжрегіональні відносини та партнерські зв'язки (транснаціональні відносини, прикордонні зв'язки між населеними пунктами) у вертикальному розрізі теж дуже важливі.

У Євросоюзі стосовно територіального розвитку привілейованим є регіон, регіональний рівень, тому дуже важливо, як проявляється партнерство між регіонами та їх складовими. Горизонтальна співпраця проявляється у спільній розробці програм розвитку та стратегії їх виконання місцевими органами управління певного регіону. Фокусуєчим пунктом зустрічі активної вертикальної та горизонтальної співпраці є регіон, що розвивається. Він може бути посередником між учасниками, як нейтральний спостерігач і в такому випадку мати вирішальну роль представника суспільних інтересів.

Програмування

Програмування – це розробка системи цільових програм та стратегії їх виконання, які взаємозв'язані в часі і базуються на партнерстві з розвитку. Принцип програмування в регіональній політиці служить для того, щоб підтримувати не одиничні проекти (тобто один об'єкт, одну акцію та ін.), а систему планів розвитку певного регіону або групи регіонів в цілому. Стратегія розвитку містить систему цільових завдань, які відображають задуми та плани вищих рівнів: регіональних та національних. Стратегія територіального розвитку має відображати зверху пріоритети та економічні дані макрогосподарства, знизу – задуми розвитку певного регіону.

Стратегія складається із цілеспрямованих планів розвитку, до яких додаються програми з конкретизованими розробками. Потім ці програми можна матеріалізувати, адже з їх допомогою для конкретних об'єктів чи організацій створюються плани реорганізації та розвитку. Можливе додання до системи виконавців та ресурсів і отримання повної картини результатів інвестицій. За допомогою програмування можливе передбачування результатів різноманітних економічних та політичних втручань у розвиток певного регіону. Це моніторинг. Значить програмування є цілеспрямованим процесом, в якому від визначення цілей до їх виконання в строгому порядку один за одним слідує завдання. Така упорядкованість та упорядкування дає змогу для широкого огляду та координування процесів виконання планів, їх прискорення в часі та перевірки використання фінансів.

Концентрація та адіціонування

Концентрація та адіціонування значить, що ті кошти, які надаються певною спільнотою місцевій владі (державній, територіальній), вона має доповнити із своїх фондів визначеним відсотком інвестицій. Інвестиції мають бути використані у найбільш відсталих регіонах. Крім цього, матеріальну підтримку необхідно включити у визначену систему розвитку даної спільноти, дотримуючись принципів інтеграції. Фінансування Євросоюз не забезпечує повністю, тому до будь-якого проекту місцевим органам необхідно доповнювати кошти із власних фондів. Підтримувальна система регіональної політики не значить що всі необхідні фінансові витрати на виконання певних програм бере на себе Євросоюз. Він тільки доповнює їх. Зазвичай, вимогою є фінансування проекту на 50 % за рахунок самої держави. Співфінансування стосується безпосередньо бюджету члена Євросоюзу, але інвестиційні кошти з'являються в регіонах, як дохід.

Концентрування та адіціонування переслідує подвійну ціль: з одного боку – розпізнавання та підсилення (концентрація) умов, чим допомагає в реалізації намічених завдань, ставлячи перепони на дублюванні, марнотратстві та розпорошеності. З іншого боку, слугує для утворення таких територіальних одиниць, що подібні за вирішуваними проблемами (наприклад низький рівень доходів, високий рівень без-

робіття та ін.). Цим досягається можливість статистичного обґрунтування територій з найневигоднішими умовами, куди і треба направляти та де треба концентрувати ресурси. Це також допомагає в реєстрації наслідків та результатів втручання.

EUROSTAT у 1988 році розробив систему NUTS (Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques), яка допомагає в аналізованні територій з різним рівнем розвитку для їх подальшої підтримки. Система NUTS працює з п'ятирівневою ієрархічною шкалою, три з якої відносяться до регіонального, два – до локального рівня.

Рівень NUTS 1 містить 77 великих регіонів, рівень NUTS 2, що криє 206 регіонів, побудований на регіональній політиці, а рівень NUTS 3 містить 1031 область, що потребують комплексну господарську оцінку та розробку спеціальних програм.

Таблиця №1: Розподіл Євросоюзу за статистичною системою. (1998)

	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
Австрія	3	9	35
Бельгія	3	11	43
Данія	1	1	15
Фінляндія	2	6	19
Франція	9	26	100
Греція	4	13	51
Нідерланди	4	12	40
Ірландія	1	1	8
Люксембург	1	1	1
Великобританія	11	35	65
Німеччина	16	38	445
Італія	11	20	103
Португалія	3	7	30
Іспанія	7	18	52
Швеція	1	8	24
Всього	77	206	1031

Рівні NUTS не завжди співпадають із системою адміністративного устрою країн, але на рівні NUTS 2 розробники прагнули до співпадання одиниць програми із регіональною структурою країн. За рішенням ради Євросоюзу, в галузі структурної політики попередні шість цільових завдань зменшили до трьох. У 2000–2006 роках для фінансування структурних політичних цілей було виділено 213 мільярдів євро, що забезпечило за цей період стабільність у розвитку та виконанні намічених завдань. З наведеної суми 195 мільярдів виділено для структурної основи і 18 мільярдів для когезійних цілей, по рокам.

Таблиця №2: Фінансування структурної політики (мільйон євро, ціни 1999)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Структурна база	29,430	28,840	28,250	27,670	27,080	27,080	26,660
Когезійна база	2,615	2,615	2,615	2,615	2,515	2,515	2,510
Всього	32,045	31,455	30,865	30,285	29,595	29,595	29,170

Новим першочерговим завданням є підтримка найвідсталіших регіонів. За NUTS 2 це регіони:

- де загальний національний дохід на одного жителя не досягає 75% від середнього рівня;
- найвіддаленіші регіони з найменшою густиною населення.

Другим за важливістю є завдання з підтримки регіонів, де процеси перетворень вже почалися, але виникають труднощі в структурних змінах. Під друге завдання може підпадати принаймні до 18% населення Євросоюзу, а по країнам-членам співдружності 10% для промисловості, 5% – для сільського господарства.

Третім є завдання підтримки та модернізації освіти, підготовки та зайнятості населення тих територій, які не підпадають під критерії першочергового завдання. Кожна країна Євросоюзу в певних відсотках отримує частину із запланованої для наведених вище цілей, за співвідношенням зацікавлених груп до загальносоюзного цілого.

69,7% (135,9 мільярда євро) із джерел структурної бази можуть використовуватися для першого завдання (в тому числі і 4,3% для фінансування тимчасових рішень).

11,5% (22,5 мільярда євро) припадає для виконання другого завдання, а для третього – 12,3% (24,05 мільярда євро). Велике значення має той факт, що когезійна база містить бюджетні кошти для підтримки тих членів ЄС, які приєднуються в 2002-му році. На період 2002-2006 років тут закладено кошти для розширення. У новому розділі вказані фонди також для новоприсєднаних країн.

Майбутні орієнтири регіональної політики

Розробка реформованої регіональної політики почалася на основі праці «Перспективи європейського територіального розвитку», яка накреслила основні напрямки регіональної політики ЄС, починаючи з 2000-го року. За цією розробкою в майбутньому визначальним буде: утворення системи та сітки міст, забезпечення широкого доступу до інформації та знань, збереження культурних та природних цінностей з їх інтеграцією в регіональні процеси, інтегрована розбудова територій за транснаціональними та мультирегіональними стратегіями. У цій програмі чітко визначені майбутні напрямки розвитку з метою підсилення європейського господарського комплексу. В наступних роках заплановано співпрацю на регіональних рівнях, що забезпечить ефективніше використання місцевих природних ресурсів.

Потенційні можливості інтеррегіональних взаємин

Процес регіоналізації відбувається паралельно із націоналізацією глобальних стосунків. Здавалося б, що це протиріччя. Але причини трансформаційних процесів потрібно шукати в бажанні міжнародними корпораціями збереження своїх позицій на міжнародних ринках та в їх удосконаленні. Врешті-решт, регіоналізація – це прояв конкурентної боротьби національних капіталів, підтримуваних владою.

Не є альтернативою до європейської інтеграції, але є частиною процесу пристосування розвитку взаємин між країнами Європи та їх регіонами, які проявляються в субрегіональній підтримці малих та середніх підприємств для їх виходу на міжнародні ринки.

Цілі інтеррегіональної співпраці:

- Допомога в організації добросусідських відносин та суспільної стабільності в прикордонних областях, фінансування таких проектів, що вигідні для регіону та спільноті по обидва боки кордону.
- Допомога в організації співпраці по обидві сторони міжнародних кордонів для визначення спільних проблем, у створенні прикордонних стратегій та у їх виконанні, які допоможуть цим територіям в економічному зростанні.
- Можуть надати допомогу в децентралізаційних процесах та у передачі певних повноважень місцевим органам управління, а в країнах Центральної та Східної Європи – організувати підтримку таких акцій, виконання яких підпорядковане місцевим стратегіям.
- Допомога в усвідомленні позитивності співпраці в країнах на місцевому та регіональному рівнях.
- Фінансування такої перспективної діяльності, яка проявить безпосередній позитивний вплив по обидва боки кордону і підготує ґрунт для майбутньої співпраці.

- Фінансування діяльності за критеріями певного проекту, що дасть позитивний вплив на процес виконання завдань даного проекту.
- Основні напрямки та галузі зовнішньополітичних зв'язків:
- Загальний обмін інформацією про розвиток регіональної галузі;
 - Організація та створення спільної обслуговуючої та інфраструктурної мережі;
 - Охорона довкілля;
 - Співпраця в галузі професійної та вищої освіти;
 - Створення ринкових органів, стимулювання та підтримка їх дієздатності (виставки, ярмарки, інвестиційні та гарантійні бази);
 - Розбудова мережі ринкових та інформаційних дорадчих органів;
 - Іноземний туризм;
 - Спільна участь в іноземних конкурсних програмах;
 - Допомога в організації роботи громадських організацій.

Поза перерахованими можливостями можуть попитися й інші починання в галузі інтеррегіональних взаємин. В надії на підтримку ЄС сьогодні утворюються «єврорегіони» місцевих рівнів, які є першою сходинкою спільного планування. Тепер їх ще не можна розглядати дієвими органами взаємин. Їх розвиток у великій мірі залежить від партнерства малих та середніх підприємств (Пішковті Й., Данко Л., Шчуплер Г., 2002).

Інтеррегіональні відносини тоді переступлять границю формальності, коли учасники ринкових процесів побудують власну коопераційну сітку, створять власні установи з управління всіма процесами, а місцеві органи управління втратять свої функції. Такими установами можуть стати виставки, ярмарки, торгові палати, технологічні центри тощо).

Двигунами інтеррегіональної співпраці є ринкові органи. Вони є необхідними для розвитку малого та середнього бізнесу, основною гарантією їх існування.

Підсумки

Регіоналізація – це явище, яке існує паралельно із глобалізаційними та міжнародними процесами. У рамках ЄС регіони, які утворилися на основі спільних політичних, господарських, культурних та географічних рис, вже довели свою життєву спроможність. Основні положення регіональної політики – субсидіаризм та децентралізація, партнерство, концентрація та адіціонування, у відповідних співвідношеннях гармонійно можуть керувати територіальним розвитком. А найвищим рівнем взаємовідносин треба вважати інтеррегіональні зв'язки, на ролі яких необхідно повсякчас наголошувати.

ЛІТЕРАТУРА

- Горват Д. (1994) Політика розвитку територій та населених пунктів. ЙПТЕ. Пич.
- Клейнгейц Ф. (2001) Інновації та розвиток малих та середніх підприємств у рамковій програмі ЄС. № 4. стор. 8-9.
- Пап Н. - Товт Й. (1997) Вибіркова бібліографія угорського регіоналізму. Пич.
- УНА Центр регіональних досліджень (2000). Європа регіонів, регіональна політика ЄС. Міністерство закордонних справ Угорщини. Будапешт.
- Пішковті Й.-Данко Л.-Шчуплер Г. (2002) Регіональний маркетинг. КІК. Будапешт, стор. 324.
- Товт А. (2001). Європа інновативних регіонів. №1. Стор. 10-12.

A-19 Acta Beregsiensis. Науковий вісник Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II. – Ужгород: ПоліПрінт, 2010 – 248 с.
ISBN 978-966-2595-01-7

«Acta Beregsiensis» є науковим виданням Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II. Даний том вміщує дослідження угорською, українською, англійською та німецькою мовами за перше півріччя 2010 року. До випуску ввійшли публікації викладачів та студентів інституту, а також закордонних науковців у сфері мовознавства, літератури, історії, педагогіки, біології, економіки та інших наук.

УДК 001(477.87)

ББК 72.4(4УКР-43АК)

Наукове видання

Acta Beregsiensis

Науковий вісник
Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II

2010/2

Том IX, № 2

РЕДАКЦІЯ: *Козут А., Пенцкофер І.*

КОРЕКТУРА: *Г. Варцаба І.*

ВЕРСТКА: *Гороній А.*

ОБКЛАДИНКА: *К&P*

Відповідальні за випуск: *Орос І., Шови К.*

Здано до складання 14.04.2010. Підписано до друку 17.05.2010.

Папір офсетний. Формат 70x100/16.

Умовн. друк. арк. 19,9. Тираж 250. Зам. 428.

СП "ПоліПрінт", м. Ужгород, вул. Тургенева, 2.